

2 0 1 9

(May)

COMMERCE

(General / Speciality)

Course : 603

(Indian Financial System)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা :

1×4=4

Fill in the blanks :

(i) _____ এ সঞ্চয়কাৰী আৰু বিনিয়োগকাৰীৰ মাজৰ
মধ্যস্থতাকাৰীৰূপে কাম কৰে।

_____ functions as an intermediary
between savers and investors.

(ii) ষ্টক এক্সচেঞ্জত য'ত মালিকীস্বত্ব, পৰিচালনা আৰু লেনদেন এক একক গোটে ঘনীভূত হয় তাক _____ বোলা হয়।

In stock exchange where the ownership, management and trading are concentrated in single group, it is called _____.

(iii) _____ ভাৰতবৰ্ষৰ মাৰ্চেণ্ট বেঙ্কিং নিয়ন্ত্ৰণকাৰী এক সংস্থা।

_____ is the regulatory body of merchant banking in India.

(iv) যি কোম্পানীয়ে মিউচুৱেল ফাণ্ড গঠন কৰে তাক _____ বোলে।

The company which sets up a mutual fund is called _____.

(b) তলত দিয়া উক্তিসমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : $1 \times 2 = 2$

State whether the following statements are True or False :

(i) বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষত চৈধ্যটা ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত বেঙ্ক আছে।

At present, there are fourteen nationalized banks in India.

(ii) আঞ্চলিক গ্ৰাম্য বেঙ্কসমূহ 1975 চনত প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল।

Regional rural banks were established in 1975.

(c) শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা :

1×2=2

Choose the correct answer :

(i) ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেঙ্ক তলত দিয়া কোনটোৰ বাবে শেষ পৰ্যায়ৰ ঋণদাতা ?

The RBI is the lender of last resort for which of the following?

1. কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ
Central Government
2. বাণিজ্যিক বেঙ্ক
Commercial Bank
3. ৰাজ্যিক চৰকাৰ
State Government
4. ষ্টক মাৰ্কেট
Stock Market

(ii) তলৰ কোনটো বিত্তীয় সম্পদ ?

Which of the following is a financial asset?

1. সোণ
Gold
2. ৰূপ
Silver
3. অংশপত্ৰ
Share
4. ভূমি
Land

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ দুৰ্বলতাসমূহ

Weakness of Indian financial system

(b) বাণিজ্যিক বেঙ্কসমূহৰ কাৰ্য্যৱলী

Functions of commercial banks

(c) নতুন বিলি বজাৰৰ কাৰ্য্যৱলী

Functions of new issue market

(d) ভাৰতবৰ্ষত মিউচুৱেল ফাণ্ডবোৰৰ প্ৰকাৰসমূহ

Types of mutual funds in India

(e) সম্পদ পৰিচালনা কোম্পানী

Asset management company

(f) কৃষিৰ উন্নয়নত নাৰাৰ্ডৰ ভূমিকা

Role of NABARD in development of agriculture

3. বিত্তীয় ব্যৱস্থা বুলিলে কি বুজা? এক উন্নত বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4+10=14

What do you mean by financial system?
Explain various components of a developed financial system.

নাইবা / Or

এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য আৰু দুৰ্বলতাসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

5+4+5=14

Explain the role of financial system in economic development of a country. Highlight the features and weaknesses of Indian financial system.

4. বৰ্তমান বেংক ব্যৱস্থাই কেনেধৰণৰ অভিনৱ সেৱা আগবঢ়াইছে, বহলাই লিখা।

14

What are various innovative services provided by banks in current banking system? Elaborate.

নাইবা / Or

গ্ৰাম্য বেংক বুলিলে কি বুজা? এই বেংকসমূহৰ উদ্দেশ্য আৰু কাৰ্যাবলী বিস্তৃতভাৱে আলোচনা কৰা।

4+5+5=14

What do you mean by rural bank? Discuss in detail their objectives and functions.

5. মুদ্ৰা বজাৰ আৰু মূলধন বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ লিখা। ভাৰতীয় মুদ্ৰা বজাৰত শেহতীয়াকৈ কেনে উন্নতি হৈছে, আলোচনা কৰা।

6+8=14

Distinguish between money market and capital market. Discuss the recent developments that have taken place in Indian money market.

নাইবা / Or

মাৰ্চেণ্ট বেঙ্কিঙৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ প্ৰকৃতি আৰু কাৰ্যাৱলী উল্লেখ কৰা। ভাৰতীয় মূলধন বজাৰত বিত্তীয় সেৱা আগবঢ়োৱাত মাৰ্চেণ্ট বেঙ্কাৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

3+3+3+5=14

Define merchant banking. Mention its nature and functions. Explain the role of merchant bankers in Indian capital market towards providing financial services.

6. ভাৰতৰ প্ৰতিভূতি বিনিময় ব'ৰ্ডৰ কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা। SEBI এ কেনেকৈ বিনিয়োগকাৰীৰ স্বাৰ্থ সুৰক্ষিত কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

6+8=14

Discuss the functions of Securities Exchange Board of India. How does SEBI protect the interest of investors? Explain.

নাইবা / Or

মিউচুৱেল ফাণ্ড কি? এখন সুষ্ঠু মূলধন বজাৰ সৃষ্টি কৰাত মিউচুৱেল ফাণ্ডে কেনেদৰে সহায় কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

5+9=14

What is mutual fund? Explain how mutual funds help in creating a healthy capital market.

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×3=3

Fill in the blanks :

(i) যি বিলত কোনো স্বীকাৰপত্ৰৰ প্ৰয়োজন নাই তাক
_____ বোলা হয়।

The bill which does not require acceptance is called _____.

(ii) ভাৰতৰ বিত্তীয় বজাৰৰ প্ৰধান খেলুৱৈ হ'ল
_____।

The major player in Indian financial market is _____.

(iii) মিউচুৱেল ফাণ্ড পৰিচালনা কৰা কোম্পানীক
_____ বোলা হয়।

The company which manages mutual funds is called _____.

(b) তলত দিয়া উক্তি সমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা : 1×3=3

State whether the following statements are True or False :

(i) ভাৰতীয় মুদ্রা বজাৰে নগদ টকাৰ লগত লেনদেন নকৰে, কিন্তু প্ৰতিশ্ৰুতিপত্ৰৰ লগতহে কৰে।

Indian money market does not deal in cash or money but in promissory notes.

(ii) অনা-বেঙ্কিং সম্পদ আৰু অক্ষম পৰিসম্পদ সমার্থক।

Non-banking assets and non-performing assets are synonymous.

(iii) নাৰাৰ্ড এটা উন্নয়ন বেঙ্ক।

NABARD is a development bank.

(c) শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা : 1×2=2

Choose the correct answer :

(i) এটকা আৰু নিম্নমানৰ মুদ্ৰাসমূহ কোনে বন্টন কৰে ?

Who issues currency notes of rupee one and other lower subsidiary coins?

1. ভাৰতীয় বিৰ্জাভ বেঙ্ক

RBI

2. বাণিজ্যিক বেঙ্ক

Commercial Bank

3. বিত্ত মন্ত্ৰালয়

Ministry of Finance

4. বেঙ্ক মুদ্ৰাৰ ছপাশাল

Bank Note Press

(ii) SEBI কোন চনত বিধিবদ্ধ কৰা হয় ?

In which year SEBI was enacted?

1. এপ্রিল 12, 1972 / April 12, 1972

2. এপ্রিল 2, 1982 / April 2, 1982

3. এপ্রিল 12, 1992 / April 12, 1992

4. এপ্রিল 12, 1962 / April 12, 1962

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16

Write short notes on (any four) :

(a) ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of Indian financial system

(b) বেকিংগত অভিনৱত্ব
Banking innovations

(c) ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেঙ্কৰ সাংগঠনিক গাঠনি আৰু পৰিচালনা
Organizational structure and management of RBI

(d) ভাৰতবৰ্ষৰ ৰপ্তানি-আমদানি বেঙ্ক
Export-Import Bank of India

(e) ভাৰতবৰ্ষত ষ্টক এক্সেঞ্জৰ সীমাবদ্ধতা
Limitations of Stock Exchange in India

(f) প্ৰাথমিক বজাৰ আৰু গৌণ বজাৰৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ
Difference between primary market and secondary market

3. বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ সংজ্ঞা দিয়া। দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ কাৰ্য্যৱলী আলোচনা কৰা। 3+8=11

Define financial system. Discuss the functions of Indian financial system in economic development of the country.

নাইবা / Or

“বিত্তীয় বজাৰ আৰু বিত্তীয় অনুষ্ঠানে বিত্তীয় ব্যৱস্থাত উল্লেখনীয় ভূমিকা গ্ৰহণ কৰে।” ব্যাখ্যা কৰা। 11

“Financial market and financial institutions play an important role in financial system.” Explain.

4. শেহতীয়াকৈ বাণিজ্যিক বেঙ্কসমূহৰ কাৰ্য্যৱলীত হোৱা উন্নতি ব্যাখ্যা কৰা। এই বেঙ্কসমূহে ব্যক্তিগত খণ্ডৰ বেঙ্কসমূহৰ পৰা কেনে প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে? 5+6=11

Describe the recent development in the activities of commercial banks. What challenges do they face from private sector banks?

নাইবা / Or

- গ্ৰাম্য বেঙ্ক বুলিলে কি বুজা? কৃষিৰ উন্নয়নত নাৰাৰ্ডৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=11

What do you mean by rural bank? Explain the role of NABARD in the development of agriculture.

5. বেংকাৰৰ বেংক আৰু পৰিশোধ ভৱন হিচাবে ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

11

Discuss the functions of the Reserve Bank of India as the banker's bank and clearing house.

নাইবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ প্ৰয়োজনীয়তা কি? ক্ৰমোন্নতিশীল অৰ্থনীতিত কেন্দ্ৰীয় বেংকৰ ভূমিকা নিৰীক্ষণ কৰা।

4+7=11

What is the need of Central Bank in India? Examine the role of Central Bank in a developing economy.

6. মুদ্ৰা বজাৰৰ আহিলা কি? ভাৰতীয় বিত্তীয় ব্যৱস্থাত ভাৰতীয় মুদ্ৰা বজাৰৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

4+7=11

What is the instrument of money market? Explain the role of Indian money market in Indian financial system.

নাইবা / Or

নতুন বিলি বজাৰ বুলিলে কি বুজা? নতুন বিলি বজাৰৰ কাৰ্যাৱলী আলোচনা কৰা।

3+8=11

What do you mean by new issue market? Discuss the functions of new issue market.

7. বিনিয়োগকাৰীৰ স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰা আৰু ষ্টক এক্সেঞ্জৰ ব্যৱসায় নিয়ন্ত্ৰণ কৰাত SEBI-ৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

12

Explain the role played by SEBI in protecting investors' interest and controlling the business of stock exchange.

নাইবা / Or

“মিউচুৱেল ফাণ্ডে অংশপত্ৰৰ দৰ স্থিৰতা আনে, বিনিয়োগকাৰীক সুৰক্ষা দিয়ে আৰু সম্ভাৱনাপূৰ্ণ উদ্যোক্তাসকলক সম্পদৰ যোগান ধৰে।” আলোচনা কৰা।

12

“Mutual funds provide stability to share prices, safety to investors and resources to prospective entrepreneurs.” Discuss.
